

Laat kinderen groeien door nieuwsgierigheid!

‘Nieuwsgierigheid brengt ons verder’. Zomaar een reclame in de Elsevier trekt mijn aandacht, dus ik lees verder. Shell gaat nog even door met mooie woorden: ‘Nieuwsgierigheid heeft ons vele innovaties gebracht. Belangrijk, want die zijn hard nodig voor de toekomst’. Als we er even vanuit gaan dat dit klopt, dan zou het toch ook zo moeten zijn dat onderwijs in Nederland nieuwsgierigheid bij kinderen stimuleert? Dat klinkt logisch, toch? Alleen weet ik uit mijn dagelijkse praktijk als schoolleider dat het niet zo is.

En dat terwijl nieuwsgierigheid power heeft! Het laat kinderen groeien. Nieuwsgierigheid zorgt dat kinderen met veel plezier en enthousiasme op onderzoek gaan, initiatief nemen, de mouwen opstropen en doorzetten tot ze eindelijk hun beloning krijgen: het antwoord, dat weer nieuwe vragen doet opborrelen!

Maar de leerkracht van 2015 heeft het te druk voor nieuwsgierigheid. In de les moet gepresteerd worden. Kennisoverdracht staat centraal, want de kinderen moeten goed scoren op landelijke toetsen. Om aan die druk te voldoen, lijkt het onderwijs ‘arm’ te zijn geworden. Het is niet de nieuwsgierigheid en de vraag van de kinderen die inhoud geeft aan de onderwijsinhoud. In het huidige onderwijs is het antwoord op de vraag van de juf of de meester belangrijker geworden. En dat doet een onderwijshart pijn. Geen enkele leerkracht (of schoolleider, zoals ik) is aan de baan begon-

NIEUWSGIERIGHEID BRENGT ONS VERDER.

Nieuwsgierigheid heeft ons vele innovaties gebracht. Belangrijk, want die zijn hard nodig voor de toekomst. Daarom investeert Shell meer in Research & Development dan welk energiebedrijf ook. En stimuleren we jonge mensen vooral nieuwsgierig te blijven en te kiezen voor technisch onderwijs.

Zo werken we al ruim tien jaar met andere bedrijven samen in Jet-Niet, waar leerlingen ervaren hoe uitdagend en relevant wetenschap kan zijn. En verleggen studenten jaarlijks ruimtelijke grenzen van efficiënt brandstofgebruik op onze Shell Eco-marathon in Rotterdam.

Dit jaar hebben onze technologische vernieuwingen ons ook nog eens een prijs opgeleverd: Innovator of the Year. En daar zijn we best trots op. Samen hard werken aan meer en schone energie. Daar kun je niet jong genoeg mee beginnen.

 LET'S GO.

nen om kinderen goed te trainen voor een test. De passie van leerkrachten is kinderen stimuleren, laten groeien en iets nieuws leren in een betekenisvolle situatie.

Wat gaat er mis? Waarom wordt er zo weinig met nieuwsgierigheid gewerkt in de klas? Dat onderwerp hebben Jelle Jolles (Universiteitshoogleraar Neuropsychologie), Sanne Dekker (VU Centrum Brein & Leren) en ik bij de kop genomen in ons onderzoek: [Nieuwsgierigheid, een basis in de school!?](#) We hebben 16 leerkrachten geïnterviewd en een korte vragenlijst laten invullen over nieuwsgierigheid. De uitkomst is zeer de moeite waard en soms ook schokkend! Slechts 20% (!) van de leerkrachten vindt dat zij hun opvattingen over nieuwsgierigheid in de praktijk kunnen brengen, terwijl 93% graag met nieuwsgierigheid zou werken. "Het is een natuurlijke vorm van leren en het werkt lekkerder als een kind een houding heeft van: Ik wil alles weten, ik wil aan de gang", aldus een leerkracht van groep 6. Maar de hoge administratieve en academische druk gooit roet in het eten en zorgt dat leerkrachten een andere keuze moeten maken. De leerkracht heeft juist vrijheid en vertrouwen nodig om los van methodes en zonder een al te kritische blik van ouders, collega's of onderwijsinspectie ruimte te maken voor nieuwsgierigheid. (Kijk voor meer adviezen in onze [informatiefolder!](#))

Gelukkig lijkt nieuwsgierigheid bezig aan een comeback! Zo heeft nieuwsgierigheid een plek in de 21st century skills bemachtigd en is daarmee een vaardigheid voor de toekomst. Wel blijft het spannend of wij nu al kunnen voorspellen wat kind in het jaar 2100 moet kennen en kunnen, maar toch. Iets minder ver in de toekomst dan, het onderwijs in jaar 2032. Onder deze noemer startte Sander Dekker (geen familie van Sanne) recent een brede maatschappelijk discussie over de vraag wat kinderen eigenlijk moeten leren. Femke Cools, Leraar van het Jaar 2014/2015 primair onderwijs, heeft aandacht gevraagd voor nieuwsgierigheid in haar gesprek met de staatssecretaris. "Ieder mens moet de nieuwsgierige blik van een vierjarige behouden. Ik zie te veel kinderen die hun intrinsieke motivatie kwijt zijn." Maar die intrinsieke motivatie, daar gaat het om! Wij mensen kunnen niet zonder nieuwsgierigheid. Het is onze drijvende kracht voor vernieuwing. Bovendien zorgt nieuwsgierigheid dat ons brein in de startblokken springt om te leren. Daarmee zijn onderwijs en nieuwsgierigheid onlosmakelijk aan elkaar verbonden. Het is belangrijk voor kinderen, leerkrachten en de hele maatschappij! Een nieuwsgierig mens blijft leren en dat willen we toch allemaal?

Wachten we tot het schooljaar 2032? Of komen we nu in beweging? Voor mijn school weet ik het antwoord en ik hoop dat velen mij zullen volgen. Ik ben nieuwsgierig naar morgen!

Annemarie Trouw
Schoolleider Sint Maartenschool Limmen

Dr. Sanne Dekker
Onderzoeker Centrum Brein & Leren,
Vrije Universiteit Amsterdam

Dit bericht werd geplaatst op 16 februari 2015.
